

Rama IX Art Museum Foundation

ECT
B-ETC-O-0023

๒๓๗

Rama IX Art Museum Foundation

เกศ ขวนะลิขิต
Rama IX Art Museum Foundation

๒๕๓๔-๒๕๔๖

ไทวิจิต

กศ ขวณะลิขิกร

ภายใต้ความนี้้ง เรียบง่าย สบายๆ ตรงไปตรงมา ไม่ฟุ่มเฟือยคำพูดและไม่ถนัดวงสังคมสังสรรค์ ทำให้
น้อยคนนักที่จะได้รู้จักเรื่องราวของเขา โดยเฉพาะด้านการงานที่จริงจังและมั่นคงปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

กศ ขวณะลิขิกร ดำเนินชีวิตที่เขารักกับงานศิลปะที่มีความหมายต่อชีวิต ณ ตำบลเล็กๆ ของอำเภอ
แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ขณะนี้เขามีอาชีพครูสอนศิลปะ ในคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ด้วยรูปแบบของหน้าที่และการดำเนินชีวิต กศติดของน้อยแต่พอตัว เลือกคบหาสมาคมสนทนาแลกเปลี่ยน
ความคิดและดื่มเสากับเพื่อนฝูงและนักศึกษาที่สนิทสนมไม่มากนัก เขาพอใจกับความเป็นไปเช่นนี้
สังคมเล็กๆ ให้ความอบอุ่น อิสระและคล่องตัว เหมาะอย่างยิ่งกับบุคลิกของเขา

กศไม่แตกต่างไปจากมนุษย์ทั่วไปที่มีความคิดเห็นลงรอยและขัดแย้งภายในตัวเองและต่อสังคม เขามอง
ภาพใหญ่มหิหารของกาลเวลาและมนุษย์กับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นอยู่อย่างครุ่นคิด ขณะที่ดูเฉยเมย ไม่แยแส
ปรากฏการณ์แรงร้อนที่เกิดขึ้น ลึกลงไปในจิตใจเขารู้สึกต่อต้านกระแสเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ก่อสร้างเครือข่าย
ครอบคลุมบีบรัดโลกเราด้วยระบบแบบแผนเดียวกันที่มีผลทำให้อะไรต่อมิอะไรดำเนินตามทิศทางของมัน
เหมือนกันไปหมด เขารู้สึกสูญเสียคุณค่าเฉพาะในความต่าง ความหลากหลาย ซึ่งเป็นความงดงามลึกซึ้ง
ที่ธรรมชาติใช้เวลาเนิ่นนานสร้างสรรค์ขึ้นมา

เครื่องหมายคำถาม (ที่จำเป็นต้องการคำตอบ) ผุดขึ้นและฉายออกมาในงานของเขา แสดงให้เห็น
ความขัดแย้งรุนแรงในชนบดั้งเดิมบางอย่างที่บุคคลเอารัดเอาเปรียบ จ้องล ทลอกใช้เพื่อให้ได้มาซึ่ง
อำนาจ ลากยศ สรรเสริญ กระทำการทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว บุคคลเหล่านี้ บิดพลิ้ว บั่นฝืนให้
เป็นลูกและถูกเป็นผิด ในลมหายใจของพวกเขา วันแล้ววันเล่า สิ่งนั้นกลับกลายเป็นกระแสโครงสร้างหลัก
ให้เยาวชนรุ่นต่อมายึดถือเป็นรูปแบบปฏิบัติโดยเบี่ยงเบนไม่สนใจศึกษาถึงนามธรรมในธาตุแท้ของมัน

โลกทรรศน์ของคนนี้้งเรียบง่ายเกิดไม่ได้ฟุ้งเฟ้อเพื่อมุ่งทีมทางอย่างไร้เหตุผล ตรงกันข้ามเขาเปิดให้ตัวเอง
ท่องไปในมิติที่กว้างกว่าบนตัวหนังสือที่หล่อเลี้ยงสัมพันธ์กับชีวิตและการงานของเขา ดวงตาเบื้องหลัง
เลนส์หนาเล็งเห็นเล่ห์หลวงและสัจจะที่ล่องลอยในอนุของอากาศ เขาสูดอากาศและกลิ่นกรองสรสนเข้าไป
โดยไม่พยายามแยกแยะคู่ปฏิบัติขอกจากกัน แต่เขาพยายามอย่างยิ่งที่จะทำให้เราตระหนักในภาพลวง
ที่ดูเหมือนจริงกับความจริงที่ดูเหมือนลวงตา

การทำความเข้าใจต่อสภาพภายนอก บวกการพยายามเรียนรู้ถึงภายในจิตใจของตัวเองอย่างมีสติ
ไตร่ตรองคือคุณสมบัติที่ทำให้ความเป็นตัวของตัวเองในเขามั่นคง ดังนั้น แรงผลักดันในเรื่องราวความคิด
เห็นของเขาจึงเป็นประโยชน์ที่จะสื่อสารถ่ายทอดพลังออกมาให้เราสัมผัส สำหรับเขาคือหน้าที่ที่เขาต้อง
รับผิดชอบและถือเป็นคุณค่าที่มนุษย์พึงมี

เกศมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลงานเพื่อตัวเองและสังคมรอบข้าง เขาไม่หวั่นไหวและคาดหวังต่อผลตอบแทนที่จะ
ได้รับแม้แต่น้อย เขามีความสุขที่ได้เป็นอยู่กับการงานและชีวิตเรียบง่ายเสมอมา ผลจากความสุจริตกล่าว
สะท้อนให้เขาเห็นการเจริญเติบโตด้านความคิดความรู้สึกที่ถูกพัฒนาให้เหมาะสมขึ้นตามวุฒิภาวะ และ
เงื่อนไขที่แตกต่าง ที่สำคัญที่สุด 'งาน' ทำให้เขาสำรวจตัวตนของเขาเองจากมุมมองที่ชัดเจนกว่า

การทำในตัวเองเห็นด้วยใจชัดเจนในทุกขณะเป็นสิ่งที่พิเศษที่สุดในการดำรงชีวิต

ผลงานของกศได้เปิดให้เราเห็นความคิดและความรู้สึกที่หลากหลาย วิธีการที่เขาใช้แปรค่าความคิด
ความรู้สึกมาจากมุมมองที่สัมผัสด้วยปฏิกริยาที่ละเอียดอ่อนและแข็งแกร่ง

ทางเดียวที่สามารถนำเราเชื่อมโยงสู่ผลงานนามธรรมของเขาได้คือการเปิดประตูของประสาทสัมผัส
พิจารณา ร่องรอย สีสัน สัญลักษณ์ วัสดุที่เขานำมาใช้เพื่อสื่อสาร

บางทีแผ่นบางเบาจากสีที่เขาระบายทับซ้อนกันอาจทำให้เรารู้สึกถึงผิวหน้าที่สามารถมองทะลุมวลใสของมัน
สู่เบื้องล่าง บางทีโครงสร้างที่เขาหยดละเลงไปมาสร้างให้เรารู้สึกถึงบรรยากาศบางอย่าง ไม่ว่าจะเป็นความ
เร้าร้อน ตื่นตัว เหนง โดดเดี่ยว หรือตึงเครียด ซึ่งบรรยากาศเช่นนี้แทรกตัวอยู่ทุกหนแห่ง เช่น สายลม
ทะเล ป่าเขา ลำเนาไพร สังคมเมืองและตัวเราเอง บางทีวัสดุที่เขานำมาประกอบในงานมีความคุ้นเคย
แต่กลับแสดงความแตกต่างวิถีชีวิตของเรอย่างสิ้นเชิง วิธีการทางศิลปะอีกมากมายที่เขาคลั่งคลั่งถูก
ค้นหามามอบที่แผ่เร้นในธาตุแท้ของวัตถุ ทำท่ายให้เรารู้สึกไปกับมันเหมือนดังลมหายใจของชีวิตที่
เราสูดเข้าและปล่อยออกไป แต่เราไม่เคยมองเห็นมันด้วยตาเปล่า

จงอย่าเชื่อในสิ่งที่ตาเห็น

ไทวิจิต พึ่งเกษมสมบูรณ์

Kade Javanalikikron

Translated by Jan de Vleschauwer

Thaiwijit

Quiet, simple, easy-going and direct; not wasting much words; seldom frequenting social gatherings; a person not very well-known, conducting his substantial work of art seriously on a regular base.

Kade Javanalikikron lives his life the way he lives together with his art in a small hamlet of Amphur Mae Tang, Chiang Mai Province. Presently he teaches art at the Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University.

Kade keeps to himself. He chooses to associate with a limited circle of close friends and students, exchanging ideas and partying. He is quite happy and satisfied with this situation. A small social circle suits his personality. It provides him with geniality, freedom and liveliness.

Kade is not different from other ordinary people. He holds ideas and opinions that are in accordance and in conflict with himself and society. He always looks at the big picture of time and space and the change that occurs in humanity, which he finds entertaining. He does not meddle in current affairs. Rather, he digs deep into his mind, feeling resistant towards the current mainstream of modern technology that constructs a network covering and constricting our world through a singular model that regulates everything into a singular direction. Kade feels there is a loss of value intrinsic to difference and diversity, a profound form of beauty that has taken nature a very long time to create.

An important question (that needs to be answered) comes to mind and is projected through Kade's work. This question concerns the conflict in some of the traditional customs that allow individuals to exploit others, to cheat and to deceive for the purpose of power, rank, status and praise. These people will do everything to obtain personal profit, they distort and falsify fact to the extent that right becomes wrong and wrong becomes right. Through their every single breath, day by day, this attitude becomes the structure and mainstream adopted by the new generation of youngsters as the role model for their behavior, evading all interest and study of the elements that constitute such behavior.

The worldview of a quiet person like Kade did not become sharp and pointed to sting and stab for no reason at all. On the contrary, Kade opens himself to tour into dimensions that are beyond his life and work as a teacher. The eyes behind those thick eyeglasses see deception and truth drifting through every molecule in the air. He inhales these molecules and refines them, not trying to separate the opponents but trying his utmost to make us aware of the illusion that looks like reality and the reality that looks like illusion.

Kade's attempt to understand his external conditions and to study his inner state of mind through conscious consideration is a quality that strengthens his inner self. Therefore, the drive that stimulates his ideas and opinions is something most valuable, for it communicates and conveys vitality. For Kade, this is a duty for which he must take responsibility. It is regarded an essential human virtue.

Kade creates for himself and for the society that surrounds him. He does not sway from his purpose, nor does he hope for the slightest compensation. He is always happy to work and happy with his simple way of life. As a result of this happiness he can reflect on the prosperity of his thoughts and emotions, consistently developed through different stages and under different conditions. Most important, through his "work" Kade is able to explore himself from a more distinct perspective.

To see oneself clearly at all times is the most wonderful thing in life.

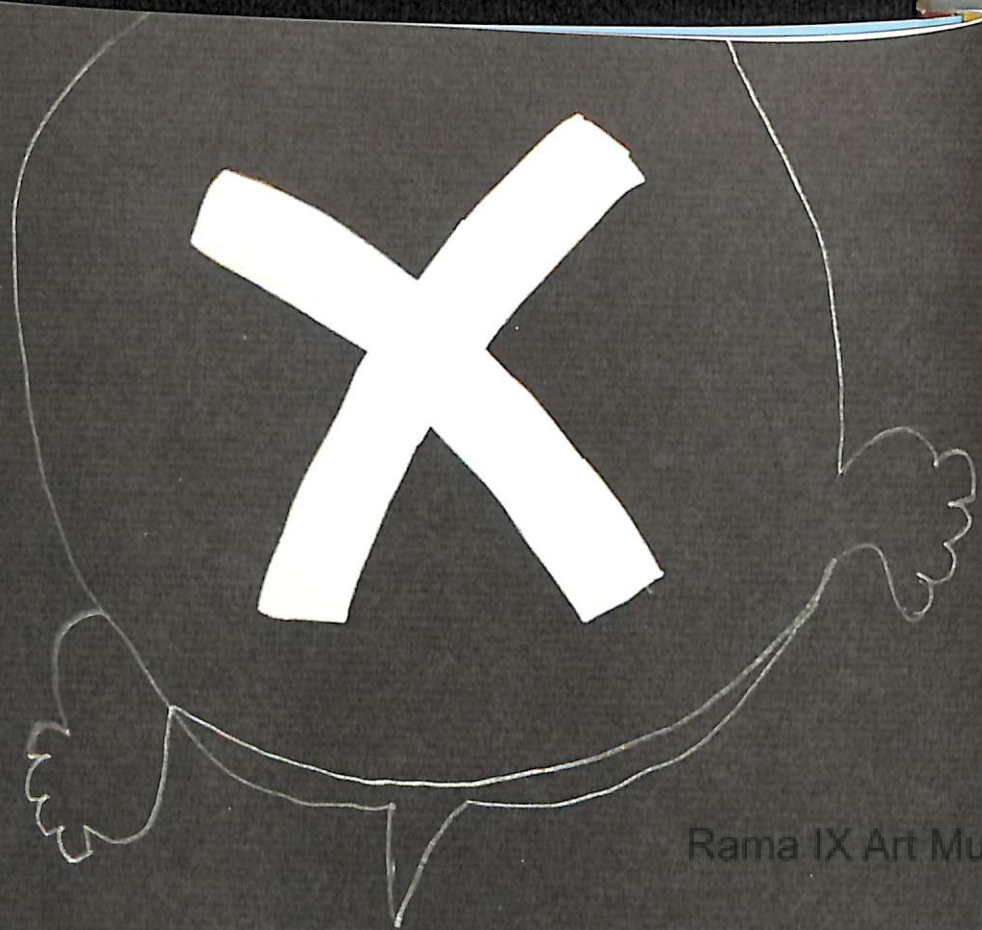
Kade's work shows us a diversity of thoughts and emotions. Through his particular point of view, conveyed through a delicate yet adamant reaction, these thoughts and emotions are transformed.

The only way for us to connect with Kade's abstract works is to open the door to our senses and reflect upon the traces, colors, symbols and materials he uses for communication.

Sometimes the slight planes of color Kade paints in overlapping layers remind us of a transparent mass of water, allowing us to see what lies beneath. Sometimes the drippings of color spread out on the canvas create a feeling of a certain atmosphere, be it anxiety, vigilance, loneliness or tension. This atmosphere is further inserted with other elements such as the wind, the sea, the wilderness, urban society or ourselves. Sometimes the materials used in Kade's work are familiar, yet act like a lash to our way of life. Many more other artistic methods are tried out in search for the abstract that is concealed within the elements of the material, challenging our means of apprehension and our intuition. It is like the breath of life: we inhale, we exhale, but never do we see it with the naked eye.

Do not believe what the eye sees.

Thaiwijit Puengkasemsomboon
30 September 2003

Rama IX Art Museum Foundation

กระต่ายกับเต่า

กระต่ายกับเต่า เป็นสัตว์ 2 ชนิดที่มีลักษณะเด่นแตกต่างกัน จากนิทานปรัมปรา สัตว์ 2 ชนิดนี้วิ่งแข่งกัน เพื่อให้ถึงเส้นชัยแบ่งความชนะเต่าเข้าถึงเส้นชัยก่อน เพียงเสี้ยววินาที ขณะที่กระต่ายนั้นถึงแม้ว่าจะวิ่งได้เร็วกว่าแต่ก็มาถึงทีหลัง เพราะมัวแต่แะโน่นแะนี่ ทำอะไรต่ออะไรหลายอย่างระหว่างทาง เต่ามีความพยายามที่จะเอาชนะ ตั้งหน้าตั้งตาเดินด้วยความอดทนไม่ได้หยุดแม้แต่เพื่อพักผ่อน เต่าไม่รู้ไม่ได้เห็น ไม่ได้รับประสบการณ์อะไรเลยระหว่างทางที่มันเดินมาแน่ใจหรือว่า กระต่ายเป็นผู้แพ้

ในทางศิลปะเราแน่ใจและสามารถตัดสินใจแล้วหรือว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้อง อะไรคือสิ่งที่ผิด เราแน่ใจแล้วหรือว่าทฤษฎีที่เราใช้สามารถสร้างงานศิลปะที่ดีเลิศได้ ทฤษฎีคงอยู่ลึกในความรู้สึกของผู้ทำงานศิลปะทุกคนอยู่แล้ว ความเข้าใจในตัวเองและสิ่งรอบๆ ตัวผู้สร้างงานต่างหากที่ควรจะเป็นตัวหลักในการใช้สร้างงาน ศิลปินจะต้องเป็นผู้ที่เปิดรับสิ่งรอบข้างได้ตลอดเวลา

ขาวคือดำ ดำคือขาว
สิ่งที่เคยเป็นเรื่องเหลวไหล
กลายเป็นสิ่งปกติ
บางทีเข้าคือออก

โลกสีน้ำตาลกับเจ้ารถสกปรก

เมื่อโลกสิ่งมีชีวิตครั้งแรกที่เกิดขึ้นบนโลกนั้นใช้เวลานานแสนนาน เปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในสภาวะแวดล้อมจนเข้าสู่สภาวะสมดุล ขยายพันธุ์เป็นสัตว์และพืชนานาชนิด ตัวของโลกเองก็มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอด ตั้งแต่แยกตัวออกจากดวงอาทิตย์ สิ่งมีชีวิตที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงก็ไม่สามารถดำรงชีพอยู่บนโลกได้ มันต่างสูญพันธุ์ไป การเปลี่ยนแปลง โดยตัวของโลกเองมีการเปลี่ยนแปลงช้าลง จะมีก็เพียงแผ่นดินไหวและภูเขาไฟ ระเบิด การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ มนุษย์เองเป็นตัวการสำคัญในการ ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง ต้นไม้ สัตว์ ท้องฟ้า อากาศและน้ำ เปลี่ยนแปลงและ ถูกทำลายลงอย่างรวดเร็ว โดยการกระทำของมนุษย์ มนุษย์พยายามเอาสิ่งมีชีวิต อื่นมารับใช้ เพื่อความสะดวกสบายของตนเอง พืชและสัตว์ที่เคยมีอยู่เดิมในโลก เริ่มเสื่อมและสูญพันธุ์ไป สภาพอากาศและน้ำในโลกเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง มี โรคภัยไข้เจ็บใหม่ๆ เกิดขึ้น และอาจจะมีสัตว์และพืชพันธุ์ใหม่เกิดขึ้น

ไม่ว่าเราจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวเราเหล่านี้หรือไม่ ต้นไม้ สัตว์ อากาศ และน้ำ จะเปลี่ยนแปลงสูญเสียไปอีกเท่าใด ข้าพเจ้าหวังว่าใน อนาคตโลกนี้จะมีสัตว์และต้นไม้พันธุ์ใหม่ มีน้ำและอากาศที่เหมาะสมกับมนุษย์ พันธุ์ใหม่ มนุษย์ที่มีความคิด ความรู้สึก ความเป็นอยู่แตกต่างจากพวกเราใน ปัจจุบัน ข้าพเจ้าเพียงหวังว่ามนุษย์จะเปลี่ยนแปลงตัวเองทันกับสิ่งที่มนุษย์เป็น ตัวการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งถ้าไม่เช่นนั้นมนุษย์ก็อาจจะต้องสูญพันธุ์

งานชุดนี้เกี่ยวกับการขบคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ ภูเขา ต้นไม้ และน้ำ

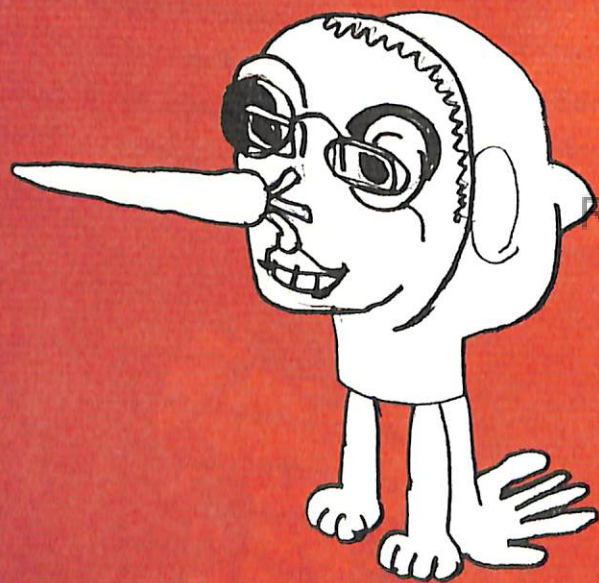
Rama IX Art Museum Foundation

สุนัขกำสรวล

ในสังคม 'ไฮ-เทค' มนุษย์ได้ใช้เครื่องมือ-อุปกรณ์การสื่อสารกันอย่างเกินความจำเป็น เช่น โทรศัพท์มือถือ ระบบเครือข่ายของคอมพิวเตอร์ที่สามารถติดต่อกันได้ทั่วโลก เครื่องมือเหล่านี้ได้ค่อยๆ ลบความสำคัญ และทางเลือกในการติดต่อสื่อสารที่สะดวกน้อยกว่าลง เช่น การเดินทางไปมาหาสู่โดยการเดินเท้า การสื่อสารทางไปรษณีย์ ทางรถยนต์ เรือ เครื่องบิน วิธีการติดต่อสื่อสารที่สะดวกกว่าเหล่านี้ ถึงแม้จะมีขั้นตอนที่ยากลำบาก มีการใช้เวลา มีระยะทาง มีการใช้กำลังกาย หากระหว่างทางของการเดินทางนั้นๆ มนุษย์ได้รับรู้ เรียนรู้ รับประสบการณ์ ได้รู้เห็นสัมผัสสิ่งจริงต่างๆ รอบๆ ตัว ได้แสดงความเป็นตัวตน ได้รู้จักเข้าใจสิ่งใหม่ๆ ที่คาดไม่ถึง กระทั่งอาจได้รู้จักตัวเอง เหล่านี้คือธรรมชาติในการเรียนรู้ และรับรู้ ความรู้สึกของมนุษย์ ธรรมชาติของการเคลื่อนที่ ธรรมชาติของความเหน็ดเหนื่อย ความรู้สึกร้อนหนาว เร็วช้า ความหวาดกลัวในภัยอันตราย ความยินดี ความเศร้า แม้สิ่งเหล่านี้จะมีทั้งด้านบวก และลบ แต่ก็คือ วิถีทางดำเนินชีวิตที่ทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกมีชีวิต และค้นหาเรียนรู้สิ่งรอบๆ ตัวด้วยตัวของตัวเอง โดยการได้สัมผัสโดยตรง

สุนัข เป็นสัตว์ที่ได้ชื่อว่าเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของมนุษย์ เป็นสัตว์ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมนุษย์มากที่สุด สุนัขเป็นสัตว์ฉลาด และมีอารมณ์อ่อนไหว มีสุขและเศร้าได้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของมันกับมนุษย์ นิทรรศการศิลปะชุด 'สุนัขกำสรวล' เป็นการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การสูญเสียความเป็นธรรมชาติของมนุษย์โดยอาจไม่รู้ตัว เหล่านี้ทำให้ สัตว์เป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของเรา 'เศร้า' สุนัขในที่นี้จึงเปรียบเสมือนภาพสะท้อนชีวิตของพวกเขาเอง

พินอคคิโอ

สถานที่หนึ่งสร้างขึ้นเพื่อให้มีบทบาทรับใช้ในบ้าน สถานที่หนึ่งสร้างขึ้นเพื่อให้มีบทบาทรับใช้เป็นโรงเรียน เป็นโรงพยาบาล สถานที่หนึ่งสร้างขึ้นเพื่อให้มีบทบาทรับใช้เป็นโรงละคร สถานที่ที่มีบทบาทหน้าที่เพื่อการใช้สอยของคน ในบ้านมีห้องนอน ห้องนั่งเล่น มีคน ในโรงเรียนมีห้องเรียน มีครู มีนักเรียน มีคน ในโรงละครมีเวที มีที่นั่ง มีตัวละคร และคนดู โรงละคร

เปรียบเสมือนโลกจำลอง จำลองเรื่อง จำลองชีวิตของคน มีคนแสดงภาพจำลอง มีคนนั่งชมภาพจำลอง โรงละครดูเหมือนจะเป็นสถานที่เพื่อการจำลอง ณ ที่หนึ่งซึ่งจะเป็นโรงละคร ที่แห่งนี้มีชีวิตจริง คือ ความสว่าง และร่องรอยของสิ่งก่อสร้าง ที่นี้จึงเป็นโลกของความจริง เหมือนบ้าน เหมือนโรงเรียน เหมือนโรงพยาบาล แต่รูปแบบของสถานที่ยังดูเป็นโรงละคร ข้าพเจ้าขอสมมติให้ที่นี้เป็นโลก

พินอคคิโอ เป็นหุ่นไม้จำลองจากคน เป็นหุ่นใช้ในการแสดงละคร เขาเป็นว่าเจ้าหุ่นไม้ตัวนี้ผ่านขบวนการใช้ชีวิตในโลก สำนึกความถูกผิดดีชั่ว จนกลายเป็นคน หุ่นเป็นคน คนเป็นหุ่น

โลกจำลองเป็นโลกความจริง โลกความจริงเป็นโลกจำลอง ที่ทุกที่เป็นความจริงหรือจำลองย่อมขึ้นอยู่กับตัวท่าน

หลังพิงฉา

มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีการปรับ

เปลี่ยนธรรมชาติของตัวเอง มนุษย์กำลังเปลี่ยนแปลง

ได้ดีกว่าสัตว์อื่นๆ บนโลก ธรรมชาติของตัวเองอีกครั้ง

มนุษย์เป็นสัตว์ฉลาด

สามารถพัฒนาวิถีทาง ด้วยเครื่องมือสื่อสารทันสมัย

ดำเนินชีวิตให้อยู่รอด และ สมัย มนุษย์ไม่จำเป็นต้อง

อยู่อย่างสะดวกสบาย เดินทาง ไม่ต้องพบปะ ไม่

ต้องใช้เวลา ไม่ต้องสังคม

มนุษย์เปลี่ยนแปลงตลอด ไม่ต้องมีความรู้สึกจริง ไม่

เวลา มนุษย์ไม่เคยหยุดนิ่ง ต้องใช้ชีวิต

นั่นคือธรรมชาติอย่างหนึ่ง

ของมนุษย์

เราภูมิใจที่เราทำให้โลกที่

เราอยู่เล็กลงเรื่อยๆ ด้วย

มนุษย์ไม่เคยหยุดสรรหา เครื่องมือสื่อสารทันสมัย

ความสะดวกสบาย เล็กลงๆ จนเราเองอาจ

เหลือพื้นที่เพียงเพื่อสำหรับ

มนุษย์พบไฟฟ้า

ยีน หลังเราต้องพิงฉา

มนุษย์บินได้เหมือนนก

ดำนน้ำได้เหมือนปลา ธรรมชาติอย่างหนึ่งของ

สื่อสารกันในอากาศ งานจิตรกรรมคือแขวนกับ

มนุษย์คิดว่าเครื่องมือ ข้างฝา

สื่อสารทำให้โลกเล็กลง ข้าพเจ้าของสมมติให้งาน

จิตรกรรมเป็น "คน"